

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Z A G R E B

04.04.2014.	
UP/I-034-03/13-01/024	
437-05/76-2014-032	

UP/I-034-03/13-01/024
437-05/76-2014-032

Poslovni broj: UsII-97/2013-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednika vijeća, Sanje Štefan i Blanše Turić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Jadranke Jelić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja ZLATNI LIPANJ j.d.o.o. iz Zlatar Bistrice, Kolodvorska 4a, kojeg zastupa direktor Hrvoje Šimić, protiv tuženika Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, Savska cesta 41, Zagreb, radi pokretanja postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, u sjednici vijeća održanoj 19. ožujka 2014.

presudio je

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja tuženika Republike Hrvatske, Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, klasa: UP/I-034-03/13-01/024, urbroj: 580-05/76-2013-022 od 5. rujna 2013.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika odbačena je inicijativa za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv određenih poduzetnika pobliže navedenih u rješenju iz razloga što ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Tužitelj u tužbi u bitnom navodi da je ishodio rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske od 8. travnja 2013. kojim mu je dopušteno sakupljanje vrste smilje količine od 200000 kg na području Dubrovačko-neretvanske županije, te na otocima Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije i cijelog otoka Paga te je dopušteno sakupljati svježu herbu smilja u razdoblju od 1. svibnja do 1. kolovoza, a na ostalim područjima sakupljanje svježe herbe smilja dopušta se u razdoblju od 1. lipnja do 10. kolovoza 2013. Praksa proteklih godina bila je da se nakon dostave pisanog zahtjeva u roku tjedan dana zaključi ugovor o sakupljanju samoniklog i aromatičnog bilja sa Hrvatskim šumama d.o.o. Zagreb, Uprava šuma podružnica Split, a na način da se u isti kao bitni sastojak ugrađuje i upravni akt temeljem kojeg je dopušteno sakupljanje pojedine zavičajne zaštićene svoje. Ističe da je 18. srpnja 2013. zaprimio prijedlog ugovora o sakupljanju sporednih šumskih proizvoda – ljekovito i aromatično bilje od 2. srpnja 2013. u svezi pisano postavljenog zahtjeva od 19. travnja 2013. Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da su Hrvatske šume d.o.o. Zagreb drugim poduzetnicima koje nabraja u tužbi omogućili zaključenje ugovora već tijekom početka lipnja 2013., te su isto njemu

onemogućili tj. ugovor su ponudili na zaključenje tek sredinom srpnja 2013., kada je već proteklo više od 3/4 vremena dopuštenog za sakupljanje istog u ljetnom razdoblju. Točno se navodi u obrazloženju pobijanog rješenja da je u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode postupanje po propisima koji se tiču zaštite prirode ali u dijelu koji se tiče održivog obavljanja djelatnosti sakupljanja samoniklog bilja. Međutim svi komercijalni uvjeti sakupljanja aromatičnog samoniklog bilja na područjima na kojima gospodare Hrvatske šume d.o.o. Zagreb, a to se tiče cijene – naknade za sakupljanje aromatičnog bilja te nadoknade drugih troškova, te izdavanja popratnica itd. su u nadležnosti Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Uostalom ako se tuženik smatrao nenadležnim trebao je prvo prijedlog uputiti nadležnom Ministarstvu zaštite prirode i okoliša. Tvrdnja kako je prestao postojati predmet povodom kojeg je podnio inicijativu radi iskorištavanja vladajućeg položaja od strane Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb, odnosno da nudenjem na zaključenje ugovora o sakupljanju prestaju postojati razlozi da bi se razmatralo iskorištava li pojedini poduzetnik vladajući položaj na tržištu su pogrešne. Naime, utvrđenje iskorištavanja zloupotrebe vladajućeg položaja koje utvrđuje tuženik uvijek se utvrđuje za proteklo razdoblje, pa to što je pojedini poduzetnik prestao zloupotrebjavati vladajući položaj nije razlog za odbacivanje inicijative kako obrazlaže tuženik. Ovo tim više jer sud u slučaju spora radi naknade štete može pozvati tuženika da provede postupak. Predlaže da Sud tužbu uvaži i osporeno rješenje poništi.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je osporena odluka donijeta na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, izvođenjem pravilnog zaključka iz pravilno utvrđenih činjenica i pravilne primjene odredaba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja te pravilne primjene odredaba Zakona o općem upravnom postupku. U provedenom prethodnom ispitivanju stanja na mjerodavnom tržištu djelatnosti skupljanja sporednih šumskih proizvoda – ljekovito i aromatično bilje utvrđeno je da tužitelj i Hrvatske šume d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu nisu konkurenti, izravni tržišni takmaci na tržištu skupljanja sporednih šumskih proizvoda – ljekovito i aromatično bilje; nepostojanje dokaza koji potvrđuju navode tužitelja iz inicijative da Hrvatske šume odbijaju poslovanje s istim ugovor o skupljanju sporednih šumskih proizvoda – ljekovito i aromatično bilje koje Hrvatske šume zaključuju sa sakupljačima (pa tako i sa tužiteljem) je tipski ugovor koji ne sadrži odredbe koje su u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja; nepostojanje dokaza o tome da je tužitelj diskriminiran u odnosu na druge poduzetnike s kojima su Hrvatske šume sklapale predmetni ugovor; nepostojanje dokaza o tome da su Hrvatske šume i poduzetnici: Helichrysum, G.Jukić, Ceratonie, Zadruga i Braniteljska zadruga sklopili zabranjeni sporazum; Agencija nije nadležna za rješavanje eventualnih povreda ugovornih obveza, pa je slijedom navedenoga utvrđeno da nema indicija da naprijed opisano postupanje Hrvatskih šuma predstavlja zlouporabu vladajućeg položaja, odnosno da su pravni subjekti protiv kojih je predmetna inicijativa podnesena sklopili zabranjeni sporazum. Budući da Hrvatske šume ne djeluju kao sakupljači na tržištu sakupljanja sporednih šumskih proizvoda – ljekovito i aromatično bilje, isti poduzetnik nije konkurent, izravni tržišni takmac tužitelju i nije u vladajućem položaju na predmetnom tržištu, pa samim time nije niti mogao zlorabiti vladajući položaj. U odnosu na navod tužitelja kako je tuženik, ukoliko se smatrao nenadležnim trebao njegov prijedlog uputiti nadležnom ministarstvu ističe da je postupao u okviru svoje stvarne nadležnosti, te utvrđivao je li u konkretnom slučaju došlo do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja od strane poduzetnika naznačenih u inicijativi, a isključivo sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Tužba nije osnovana.

Tužitelj osporava samo primjenu prava, dok činjenice nisu sporne, a stranke u tužbi i u odgovoru na tužbu izričito ne zahtijevaju održavanje rasprave, pa je Sud spor riješio bez rasprave na temelju odredbe članka 36. točke 4. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.), te utvrdio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

Prema odredbi članka 38. stavka 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09. i 80/13.) ako Agencija na temelju inicijative iz članka 37. ovoga Zakona tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu članka 32. točke 1.a) i b) utvrdi da nema uvjeta za pokretanje postupka u smislu odredaba ovoga Zakona, dužna je nakon utvrđenja stanja na mjerodavnom tržištu, a najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana zaprimanja inicijative za pokretanje postupka, o tome donijeti rješenje i isto dostaviti podnositelju inicijative iz članka 37. ovoga Zakona.

Stavkom 9. navedenog članka Zakona propisano je da je Agencija u rješenju iz stavka 4., 5., 6. i 7. ovoga članka dužna, na nedvojben način navesti razloge zbog kojih nema javnog interesa za pokretanje postupka odnosno nema uvjeta za pokretanje postupka, s time da ne postoji obveza Agencije da ocjenjuje i obrazlaže svaki prijedlog podnositelja inicijative pojedinačno.

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi da je na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja razmatralo ovaj predmet i donijelo odluku da se inicijativa tužitelja odbaci iz razloga jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv poduzetnika Hrvatske šume, Helchrysum, G.Jukić, Ceratonie, Zadruga i Braniteljska zadruga, a u smislu odredbe članka 39. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja te primjenom članka 8. i 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Naime, utvrđeno je da je prestao postojati predmet povodom kojega je tužitelj podnio inicijativu odnosno ne postoje dokazi koji potvrđuju navode tužitelja da Hrvatske šume odbijaju poslovanje s njim, zbog utvrđenja da tipski ugovor o sakupljanju sporednih šumskih proizvoda - ljekovito i aromatično bilje ne sadrži odredbe koje su u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, zbog nepostojanja dokaza o tome da je tužitelj diskriminiran u odnosu na druge poduzetnike s kojima su Hrvatske šume sklapale predmetni ugovor, zbog nepostojanja dokaza da su Hrvatske šume i poduzetnici Helchrysum, G.Jukić, Ceratonie, Zadruga i Braniteljska zadruga sklopili zabranjeni sporazum, zbog činjenice da Agencija nije nadležna za rješavanje eventualnih povreda ugovornih obveza, pa je prema ocjeni Suda pravilan zaključak tuženika da nema indicija da opisano postupanje Hrvatskih šuma predstavlja zlouporabu vladajućeg položaja u smislu članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, odnosno da su pravni subjekti protiv kojih je predmetna inicijativa podnesena sklopili zabranjeni sporazum u smislu članka 8. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Tuženik pravilno navodi da je suradnja između Hrvatskih šuma i tužitelja poslovni odnos poduzetnika koji nisu konkurenti niti izravni tržišni takmaci na tržištu sporednih šumskih proizvoda - ljekovito i aromatično bilje, nego Hrvatske šume reguliraju međusobne poslovne odnose s drugim poduzetnicima vezano za sakupljanje smilja temeljem ugovora o sakupljanju sporednih šumskih proizvoda - ljekovito i aromatično bilje. Tužitelj i Hrvatske šume su dostavile presliku prijedloga ugovora iz kojega je vidljivo kako je isti potpisan od strane Hrvatskih šuma, a usporedbom predmetnog prijedloga ugovora s ugovorom o sakupljanju sporednih šumskih proizvoda - ljekovito i aromatično bilje sklopljenog s nekim

drugim sakupljačima, utvrđeno je da je riječ o tipskom ugovoru istovjetnom ugovorima koje Hrvatske šume sklapaju sa svim drugim sakupljačima, pa pravilno zaključuje tuženo tijelo da nema indicija da je tužitelj diskriminiran u odnosu na druge poduzetnike, tržišne takmace s kojima su hrvatske šume sklapale predmetne ugovore. Pored toga analizom odredbi navedenog ugovora utvrđeno je kako je isti u formalnom i sadržajnom smislu uskladen sa odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika (Narodne novine, broj 37/11.) te isti ne sadrži odredbe koje bi bile u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Pored toga pravilno je naznačeno da za eventualne povrede ugovornih obveza iz rečenog ugovora nije nadležna Agencija sukladno odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja već je zaštićena u slučaju možebitne povrede odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05. i 41/08.) osigurana u drugim postupcima pred nadležnim tijelima.

Imajući u vidu navedeno pravilan je zaključak tuženika da inicijativa tužitelja ne predstavlja dostatnu indiciju za pokretanje postupka po službenoj dužnosti utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja u konkretnom slučaju, pa nema uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja i zabranjenog sporazuma i ranije navedenih poduzetnika.

Prigovor tužitelja da ukoliko se tuženik smatrao nenadležnim da je trebao njegov prijedlog uputiti nadležnom Ministarstvu zaštite prirode i okoliša sukladno članku 18. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09.) ne može se prihvatiti, jer proizlazi da je tuženik postupao sukladno odredbi članka 15. Zakona o općem upravnom postupku u okviru svoje stvarne nadležnosti, te je utvrđivao je li u konkretnom slučaju došlo do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja od strane poduzetnika naznačenih u inicijativi, a isključivo sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, a nije mogao odlučivati o dijelu zahtjeva tužitelja za čije odlučivanje nije nadležan, pa ga je na to u rješenju upozorio. S obzirom da nije sa sigurnošću mogao utvrditi pred kojim bi javnopravnim tijelom tužitelj mogao ostvariti neko svoje povrijeđeno pravo koje je dio predmetne inicijative, nije mogao postupiti sukladno odredbi članka 18. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku.

S obzirom na navedeno, osporeno rješenje se uz obrazloženje kakvo je u njemu dano, ne može ocijeniti nezakonitim, pa je Sud na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.) presudio kao u izreci.

U Zagrebu 19. ožujka 2014.

Predsjednik vijeća
Boris Marković, v.r.

Za točnost otisak ovlašten službenik
Tanja Nemčić

